

คันทามเสือ(ผักหนามช้าง)

ไม้ต้นเล็ก สูงได้ถึง 5 ม. มีลำต้นเดี่ยวหรือแตกกิ่งกว้าง มีใบติดเป็นกระจุกที่ใกล้ปลายลำต้น มีหนามแหลมแข็ง ใบ เดี่ยว ขอบจักลึก เกินครึ่งของใบ 7 – 9 แฉก แฉกรูปไข่กลับกว้าง 5-8 ซม. ยาว 19-35 ซม. ยาวมากกว่า 3 เท่าของความกว้าง ปลายเรียวแหลม หรือค่อนข้างหู่ โคนสอบแคบราวครึ่งหนึ่งของแฉกแต่ไม่คอดที่เส้นกลางใบ ขอบจักซี่ฟันแต่ไม่ลึก ใบอ่อนมีสีสนิมแน่น ใบแก่เกลี้ยงด้านบน ด้านล่างมีขนเล็กน้อย ก้านใบยาวได้ถึง 50 ซม. มีหนามโดยเฉพาะใกล้โคน หูใบยาว 2.5 ซม. เป็นกาบคล้ายสายเข็มขัด มีปลายเป็นช่อ ดอก : ขนาด 1.5 ซม. แยกเพศ ออกเป็นช่อซี่ร่ม แฉกแขนงห้อยลง แฉกกลางยาวถึง 50 ซม. ที่ช่อใบหรือปลายกิ่ง กิ่งข้าง 5-9 กิ่ง ยาว 15-25 ซม. แต่ละกิ่งที่ปลายมีช่อดอกซี่ร่ม 1 ช่อ มีขนสีสนิม และหนาม ช่อซี่ร่มมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 4-7 ซม. มีดอก 25-45 ดอก ก้านดอกเล็กยาว 1-1.5 มม. (ถึง 3.5 ซม. ในผล) ไม่มีข้อต่อที่ปลาย กลีบดอก 7-8 กลีบ กว้าง 2.5 มม. ยาว 6 มม. ไม่ซ้อนกัน เชื่อมกันเป็นหมวก และร่วงพร้อมกัน เกสรเพศผู้ 7-8 อัน จากฐานดอกมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 10 มม. สีเหลืองสด รังไข่ 7-8 ช่อง ก้านเกสร เพศเมีย สั้นมากและเชื่อมกัน ผล: ขนาดขนาด 1.4 ซม. ปลายมีก้านเกสรเพศเมียรูปกรวย มี 6-8 เมล็ด แบน พบใกล้น้ำในป่าดิบที่ต่ำ

ข้อมูลอ้างอิง : ไซมอน การ์ดเนอร์ ฟินดา สิทธิสุนทร กองกานดา ชยามฤต, ไม้ป่าภาคใต้ – พิมพ์ครั้งที่ 1.- กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.2558.

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์อุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

